

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

دامپروری

رشته‌های امور زراعی و باغی - ماشینهای کشاورزی

گروه تحصیلی کشاورزی

زمینه کشاورزی

شاخه آموزش فنی و حرفه‌ای

شماره درس ۴۸۲۰

دامپروری / مؤلفان: جهانشاه ایرانپور... [و دیگران] . - [ویرایش دوم] / بازسازی و	۶۳۶
تجدیدنظر: کمیسیون برنامه‌ریزی و تألیف رشته امور دامی. - تهران: شرکت چاپ و نشر کتابهای	د ۲۳۸
درسی ایران، ۱۳۹۴.	۱۳۹۴
۱۱ ص. : مصور. - (آموزش فنی و حرفه‌ای؛ شماره درس ۴۸۲۰)	
متون درسی رشته‌های امور زراعی و باغی - ماشینهای کشاورزی گروه تحصیلی کشاورزی،	
زمینه کشاورزی.	
۱. دامپروری. الف. ایرانپور، جهانشاه. ب. ایران. وزارت آموزش و پرورش. کمیسیون	
برنامه‌ریزی و تألیف رشته امور دامی. ج. عنوان. د. فروست.	

همکاران محترم و دانش آموزان عزیز :
پیشنهادات و نظرات خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی تهران -
صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای
و کار دانش، ارسال فرمایند.

info@tvoccd.sch.ir

پیام‌نگار (ایمیل)

www.tvoccd.sch.ir

وب‌گاه (وب‌سایت)

این کتاب با توجه به برنامه سالی - واحدی در فروردین ماه سال ۱۳۷۹ توسط کمیسیون
تخصصی برنامه‌ریزی و تألیف رشته امور دامی بازسازی و تجدیدنظر گردید.

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف : دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کار دانش

نام کتاب : دامپروری - ۳۵۷ و ۴۹۸/۱

مؤلفان : جهانشاه ایرانپور، فرهاد نصیری، منوچهر والی زاده و حسین عمادی

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع : اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن : ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار : ۸۸۳۰۹۲۶۶، کدپستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹،

وب‌سایت : www.chap.sch.ir

صفحه آرا : صغری عابدی

طراح جلد : علیرضا رضائی کُر

ناشر : شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران - تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروبخش)

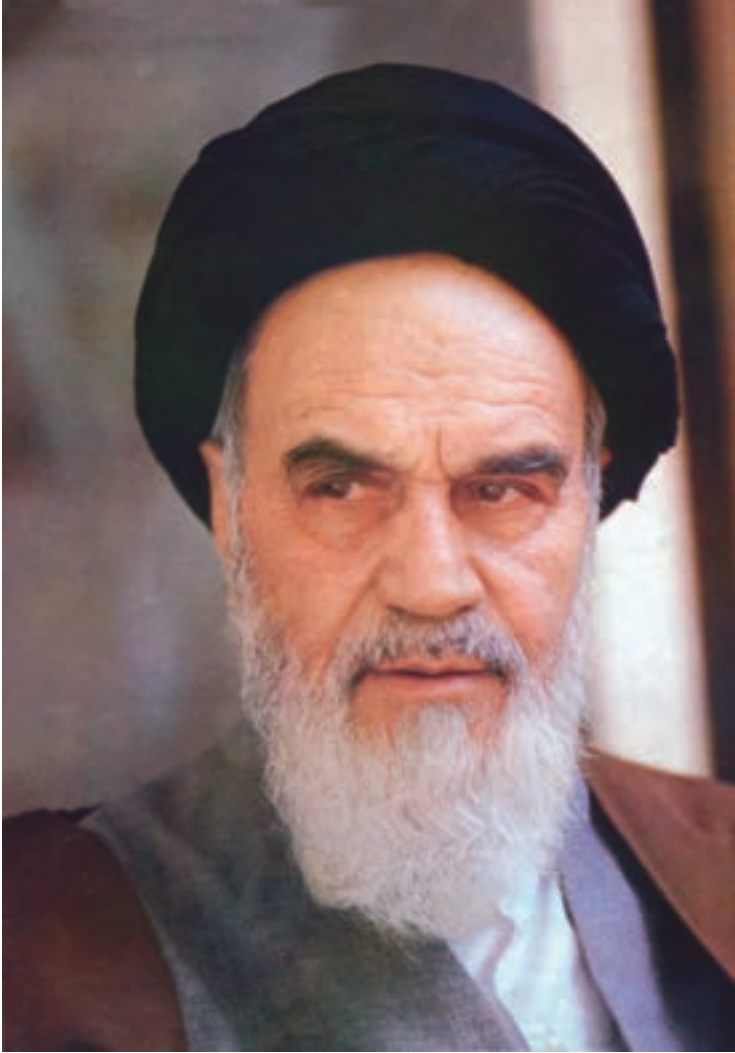
تلفن : ۵ - ۴۴۹۸۵۱۶۱، دورنگار : ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی : ۱۳۹ - ۳۷۵۱۵

چاپخانه : شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»

سال انتشار : ۱۳۹۴

حق چاپ محفوظ است.

شابک ۹۶۴-۰۵-۰۷۶۹-۵ ISBN 964-05-0769-5

اول باید اخلاصتان را قوی بکنید، ایمانتان را قوی بکنید، ...
و این اخلاص و ایمان، شما را تقویت می کند و روحیه شما را بالا
می برد و نیروی شما جوری می شود که هیچ قدرتی نمی تواند (با شما)
مقابله کند.

امام خمینی (ره)

فهرست

۲۶	بهداشت جایگاه	۱	فصل اول
	ضوابط و شرایط احداث واحدهای	۱	هدفهای رفتاری
۲۹	دام و طیور	۱	تاریخچه پرورش حیوانات اهلی
۳۲	بیماریهای مهم دام و طیور	۲	تکنولوژی پرورش دام و طیور در ایران
۳۲	بیماری سل	۳	ارتباط تولیدات دامی و علوم کشاورزی
۳۴	بیماری بروسلوز	۴	اهمیت تولیدات دامی در زندگی انسان
۳۵	بیماری تب برفکی	۵	خودآزمایی
۳۶	بیماری هاری	۶	فصل دوم
۳۷	بیماری شاربن	۶	هدفهای رفتاری
۳۷	بیماری نیوکاسل	۶	اصول کلی تکنولوژی تولیدات دامی
۳۹	خودآزمایی	۷	شناسایی رفتار حیوانات (رفتارشناسی)
۴۰	فصل سوم	۹	شناسایی تولیدات حیوانات موردپرورش
۴۰	هدفهای رفتاری	۹	تغذیه
۴۰	شناخت گاو		توضیحی راجع به هضم
۴۲	روشهای نگهداری گاو در جایگاه	۱۲	مواد غذایی در نشخوارکنندگان
۴۳	اصطبل بسته	۱۳	دستگاه گوارش طیور
۴۷	اصطبل باز	۱۴	شناسایی مواد خوراکی
۴۷	اصطبل نیمه باز	۱۶	احتیاجات غذایی دام، طیور و آبزیان
۵۱	صفات مهم اقتصادی در پرورش گاو	۱۷	تولید مثل
۵۲	مقایسه تیپ گاوهای شیری و گوشتی	۱۸	دستگاه تناسلی دام نر
۵۲	مشخصات ظاهری گاوهای شیری	۱۸	دستگاه تناسلی دام ماده
۵۴	مشخصات ظاهری گاو گوشتی	۲۰	دستگاه تناسلی طیور
۵۴	نژادهای معروف گاو	۲۱	ژنتیک و اصلاح نژاد
۵۴	الف - نژادهای خارجی		اصول کلی بهداشت در واحدهای
۵۴	نژاد هلشتاین	۲۲	دام و طیور
۵۴	نژاد براون سوئیس	۲۲	بهداشت دام

۸۲	معایب جوجه کشی طبیعی	۵۵	نژاد زبو
۸۲	محاسن جوجه کشی مصنوعی	۵۶	نژاد هر فوردر
۸۳	خودآزمایی	۵۶	ب - نژادهای بومی ایران
۸۵	فصل ششم	۵۶	نژاد سرابی
۸۵	هدفهای رفتاری	۵۷	نژاد گلپایگانی
۸۵	تاریخچه زنبورداری در دنیا	۵۸	نژاد جنگلی
	نقش زنبور عسل در کشاورزی	۵۸	نژاد سیستانی
۸۷	و محیط زیست	۵۸	عوامل مؤثر در تولید شیر
۹۰	اهمیت اقتصادی زنبور عسل	۶۰	خودآزمایی
۹۲	بیماریها و آفات زنبور عسل	۶۲	فصل چهارم
	تأثیر سموم آفات نباتی در	۶۲	هدفهای رفتاری
۹۳	زنبور عسل	۶۲	روشهای نگهداری گوسفند
۹۴	راههای مسمومیت زنبور عسل	۶۳	طبقه بندی گوسفند در دنیا
۹۴	علائم مسمومیت در زنبور	۶۸	صفات اقتصادی در گوسفند
	معالجه کندوهای آلوده به سموم	۶۹	خودآزمایی
۹۵	کشاورزی	۷۰	فصل پنجم
۹۵	پرورش کرم ابریشم	۷۰	هدفهای رفتاری
۹۸	خودآزمایی	۷۰	پرورش مرغ گوشتی و تخمگذار
۹۹	فصل هفتم (مطالعه آزاد)		مسائل عمده و اصلی در پرورش
۹۹	هدفهای رفتاری	۷۳	مرغان (گوشتی - تخمگذار) کدامند؟
۹۹	درخت توت	۷۵	طبقه بندی مرغ
۱۰۱	روشهای تولید نهال توت	۷۷	اصول جوجه کشی
۱۰۲	داشت توت		موارد مربوط به انتخاب تخم مرغ
۱۰۵	هرس درختان توت	۸۰	جوجه کشی
۱۰۷	روشهای برداشت برگ توت		وضعیت ظاهری تخم مرغ و شرایط
۱۰۸	آفات و امراض	۸۰	نگهداری و حمل و نقل آن
۱۰۹	خودآزمایی		موارد مربوط به اتاق محل
۱۱۰	منابع مورد استفاده	۸۰	جوجه کشی و ماشین جوجه کشی

مقدمه

امروزه در دنیا پرورش حیوانات اهلی بدلیل نیاز بشر به مواد غذایی در جایگاه ویژه‌ای قرار دارد. در کشورهایی که دارای دامپروری پیشرفته می‌باشند تولیدات دامی از رشد بالایی برخوردار بوده به طوری که نقش مؤثری در اقتصاد آنها ایفا می‌کند. در کشور ما نیز گسترش این رشته از تولید ضرورت تربیت نیروهای متخصص را به وجود آورده است.

کتاب حاضر سعی بر آن دارد تا با بیانی ساده محورهای مهم در دامپروری را توضیح داده، به طوری که دانش‌آموزان عزیز پس از مطالعه آن اصول کلی تکنولوژی تولیدات دامی را شناخته و با بی بردن به اهمیت و نقش فرآورده‌های دامی در زندگی انسان در آموزش و ترویج صحیح و علمی آن سعی و کوشش نمایند.

در این کتاب در فصل اول محورهای مهم در پرورش دام، طیور و آبزیان توضیح داده شده است و در فصول بعدی نحوه نگهداری و پرورش حیوانات مختلف (گاو، گوسفند، مرغ، ماهی، زنبور عسل، کرم ابریشم) تشریح شده است.

هدف کلی

آشنایی با تکنولوژی پرورش دام و طیور